

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1980/752

KARAR NO : 1981/734

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinin (a) bendindeki süre ve (b) bendindeki bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Adnan Özkan ve arkadaşları

O L A Y : Sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmek ve bu maksatla komünist bir düzenin yerleşmesi için dernek kurmak suretiyle komünizm propagandası yapmak, 1630 sayılı Yasa'ya aykırı davranış suçlarından dolayı, Bakırköy C. Savcılığı'nca talepname ile sorgu hakimliğine kamudavası açılmıştır.

Bakırköy Sorgu Hakimliği'nce yapılan ilk soruşturma sonunda, sanıkların Kanarya Mahallesi "Devrimci Kültür Derneği" adı altında Dernekler Kanununa göre bir dernek kurdukları, ancak derneğin amacı dışında faaliyette bulunarak Dernekler Kanununun 35. maddesinin (b) bendine aykırı davranıldığı, dernekte yapılan aramada, ideolojik amaçlı broşür ve dokümanlar ele geçirildiği, bunlar üzerinde yaptırılan bilirkişi incelemesinde elde edilen bu belgelerin; Türk Ceza Yasası'nın 142., 311., 312. ve 155. maddelerini ihlal eder nitelikte bulunduğu, dernekte seminer çalışmaları yapıldığı, kimi yayınların satıldığı dosya içeriğinden anlaşılmakta, sanıkların sosyal bir sınıfı diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmek, komünist bir düzenin yerleşmesi için dernek kurmak, komünizm propagandası yapmak ve ayrıca Dernekler Kanununa aykırı hareket etmek suçundan eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1., 311., 312., 155. maddeleri ile 1630 sayılı Yasa'nın 35/b. maddesine göre cezalandırılmaları için, son soruşturmanın İstanbul Ağır Ceza Mahkemesinde açılıp yapılmasına karar vermiştir.

İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi, 18.1.1979 gününde, 1977/380, 1979/20 sayı ile; atılı suçların, sıkıyönetim ilânını gerektiren yaygın şiddet eylemleri kapsamına girdiği ve davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi, 11.11.1980 gününde, 1980/23-45 sayı ile; sanıklara atılı suçların, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği, sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalarla bağlantısının bulunmadığı, davaya bakmanın Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevine girdiği kanısına vararak görevli yargı yerinin belirtilmesi için 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre Mahkememiz'e başvuruda bulunmuştur.

İnceleme ve Gerekçe: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz,

Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Y. İsmet Ayer ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 9.11.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın davada Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ve Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nail Yücel'in yazılı düşünceler doğrultusundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suçların, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği, dosya içeriğinden anlaşılmaktadır.

Atılı suçlar, cumhuriyete, vatan ve milletin bağımsızlığına, bölünmezliğine, bütünlüğüne, milli güvenliğe yönelik olarak işlendiğinden Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamında ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

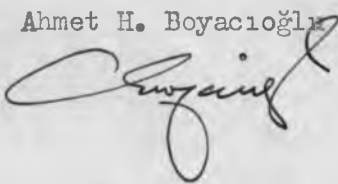
Ancak atılı suçlar sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiğinden 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesi kapsamı dışında kaldığı gibi, sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalarla genel ve ortak amaç içinde ve 4.5.1981 günlü 1/1 sayılı ilke kararında öngörüldüğü biçimde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiğini gösteren dosyada yeterli ve somut kanıt bulunmadığından aynı maddenin (b) bendi kapsamına da girmemekte ve davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Bu nedenle, İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 18.1.1979 günlü, esas 1977/380, karar 1979/20 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 9.11.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

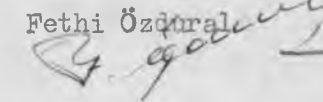
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

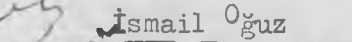
Üye

Fethi Özdemir

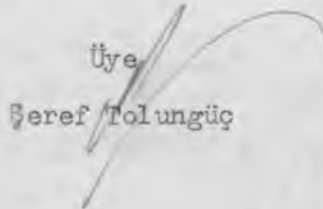
Üye

İsmail Oğuz

Üye

Şeref Tolungüç

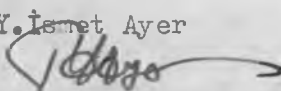
Üye

Orhan Erdem

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Hasan Çelikkale

